

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ QUỐC PHÒNG

VIỆN LỊCH SỬ QUÂN SỰ VIỆT NAM

ĐỖ VĂN DŨNG

**CUỘC ĐẤU TRANH CỦA CÔNG AN NHÂN DÂN
CHỐNG CÁC THỂ LỰC PHẢN CÁCH MẠNG Ở VIỆT NAM
TỪ NĂM 1975 ĐẾN NĂM 1985**

Chuyên ngành: Lịch sử Việt Nam cận đại và hiện đại

Mã số: 62 22 54 05

LUẬN ÁN TIẾN SĨ LỊCH SỬ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

PGS. TS. Nguyễn Mạnh Hà

TS. Đỗ Văn Thuyết

HÀ NỘI- 2011

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu sử dụng để viết luận án là trung thực. Những kết luận trong luận án chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Hà Nội, 10-2011

Tác giả luận án

Đỗ Văn Dũng

MỤC LỤC

	Trang
Lời cam đoan	2
Mục lục	3
Danh mục các chữ viết tắt	5

MỞ ĐẦU	6
CHƯƠNG 1: CÔNG AN NHÂN DÂN ĐẤU TRANH GÓP PHẦN ỔN ĐỊNH TÌNH HÌNH MIỀN NAM SAU GIẢI PHÓNG VÀ BẢO VỆ CHỦ QUYỀN, AN NINH TỔ QUỐC (5-1975- 1979).	16
1.1. Đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng nhằm ổn định an ninh, trật tự ở miền Nam sau giải phóng.	16
1.1.1. Khái niệm về phản cách mạng, các thế lực phản cách mạng và quan điểm của Chủ nghĩa Mác- Lênin, của Đảng về đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng ở Việt Nam.	16
1.1.2. Tổ chức đăng ký trình diện, phân loại, giáo dục cải tạo và trấn áp các đối tượng và tổ chức phản cách mạng.	24
1.2. Phối hợp với quân đội bảo vệ chủ quyền và an ninh Tổ quốc ở tuyến biên giới Tây Nam và tuyến biên giới phía Bắc.	37
1.2.1. Bảo vệ chủ quyền và an ninh Tổ quốc ở tuyến biên giới Tây Nam.	37
1.2.2. Bảo vệ chủ quyền và an ninh Tổ quốc ở tuyến biên giới phía Bắc.	50
CHƯƠNG 2: CÔNG AN NHÂN DÂN ĐẤU TRANH LÀM THẤT BẠI ÂM MƯU VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC THẾ LỰC PHẢN CÁCH MẠNG (1980- 1985).	62
2.1. Âm mưu, hoạt động của các thế lực phản cách mạng và sự lãnh đạo của Trung ương Đảng, Bộ Nội vụ trong đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng.	62
2.1.1. Âm mưu, hoạt động mới của các thế lực phản cách mạng.	62
2.1.2. Sự lãnh đạo của Trung ương Đảng và của Bộ Nội vụ trong đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng.	68
2.2. Đấu tranh làm thất bại âm mưu và hoạt động của các thế lực phản cách mạng, bảo vệ an ninh chính trị.	79
2.2.1. Tổ chức nắm tình hình, từng bước loại trừ các nhân tố gây rối chính trị, gây bạo loạn.	79
2.2.2. Đấu tranh làm thất bại các hoạt động phá hoại tư tưởng, xâm nhập, gây rối, bạo loạn vũ trang và làm tan rã nhiều tổ chức phản cách mạng.	84
CHƯƠNG 3: ĐẶC ĐIỂM VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM CUỘC ĐẤU TRANH CỦA CÔNG AN NHÂN DÂN CHỐNG CÁC THẾ LỰC PHẢN CÁCH MẠNG Ở	

VIỆT NAM TỪ NĂM 1975 ĐẾN NĂM 1985.	111
3.1. Đặc điểm	111
3.1.1. Đấu tranh trong điều kiện đất nước hoà bình, kinh tế- xã hội rất khó khăn; vừa khắc phục hậu quả chiến tranh, vừa có chiến tranh xảy ra.	111
3.1.2. Cuộc đấu tranh diễn ra trong thế ta chủ động, lực lượng phản cách mạng trong thế bị động câu kết với nước ngoài âm mưu hoạt động phá hoại sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.	117
3.1.3. Sử dụng nhiều lực lượng tham gia đấu tranh, Công an nhân dân làm nòng cốt, trong bối cảnh thế lực thù địch thực hiện "Diễn biến hoà bình".	123
3.2. Bài học kinh nghiệm	129
3.2.1. Quán triệt và thực hiện nghiêm túc đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật Nhà nước trong đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng; xác định đúng đối tượng đấu tranh.	129
3.2.2. Dựa vào nhân dân, phát huy sức mạnh tổng hợp của các lực lượng, sử dụng kết hợp biện pháp nghiệp vụ công an trong đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng.	138
3.2.3. Chủ động xử lý mọi tình huống; tiến hành đồng bộ các mặt trận trong đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng.	146
KẾT LUẬN	155
DANH MỤC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ	157
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	158
PHỤ LỤC	170

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ANCT	An ninh chính trị
ANTQ	An ninh Tổ quốc

CAND	Công an nhân dân
CNĐQ	Chủ nghĩa đế quốc
CNXH	Chủ nghĩa xã hội
DBHB	Diễn biến hoà bình
LLAN	Lực lượng an ninh
XHCN	Xã hội chủ nghĩa

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng là cuộc đấu tranh giữa lực lượng cách mạng và phản cách mạng. Thực chất cuộc đấu tranh này nhằm làm thất bại các âm mưu và hoạt động của các thế lực phản cách mạng trong và ngoài nước, bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của

Tổ quốc, bảo vệ sự tồn tại, vững mạnh của nhà nước. Vì thế, trong quá trình tồn tại và phát triển của mình, bất kỳ nhà nước XHCN nào cũng đều phải tiến hành đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng. Ngày 15-8-1960, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Lao động Việt Nam (nay là Đảng Cộng sản Việt Nam) ban hành Chỉ thị số 220- CT/TW “Về việc tích cực thi hành Chỉ thị số 186- CT/TW đẩy mạnh đấu tranh chống bọn phản cách mạng”, xác định: “Công tác trấn áp phản cách mạng có một vị trí hết sức quan trọng. Nó nhằm bảo vệ Đảng, bảo vệ chính quyền, bảo vệ thành quả của cách mạng, bảo vệ lợi ích của nhân dân, tạo điều kiện thuận lợi cho cách mạng thắng lợi” [144.35].

Với Đại thắng mùa Xuân 1975, cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của quân và dân Việt Nam kết thúc thắng lợi, miền Nam hoàn toàn giải phóng, đất nước thống nhất. Nhưng ngay sau đó, nhân dân ta đã phải đối mặt với tình trạng đất nước vừa có hoà bình, vừa phải tiến hành cuộc chiến tranh bảo vệ Tổ quốc ở biên giới Tây Nam và phía Bắc. Trong khi đó, CNĐQ cùng các thế lực phản cách mạng trong và ngoài nước câu kết với nhau thực hiện âm mưu, hoạt động chống phá Việt Nam một cách toàn diện hòng phá hoại công cuộc xây dựng xã hội mới của nhân dân ta, cao hơn là lật đổ chế độ, xoá bỏ thành quả cách mạng. Tình hình đó tác động sâu sắc đến cuộc đấu tranh trên mặt trận bảo vệ ANCT và giữ gìn trật tự, an toàn xã hội. Cuộc đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng sau năm 1975 để bảo vệ ANCT ở Việt Nam vẫn diễn ra gay go, quyết liệt.

Mỗi quốc gia là một bộ phận của thế giới, gắn chặt với quá trình vận động và biến đổi chung của thế giới. Xu thế toàn cầu hoá, hội nhập kinh tế quốc tế đã trở thành phổ biến trong tình hình hiện nay. Lợi dụng cơ hội này, các thế lực thù địch đang tiến công quyết liệt bằng hoạt động DBHB hòng làm tan rã từ bên trong, từng bước xoá bỏ chế độ XHCN ở Việt Nam. Cuộc đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng đang đứng trước những yêu cầu

mới và có vai trò đặc biệt quan trọng đối với sự bền vững của chế độ chính trị, với vai trò lãnh đạo của Đảng, Nhà nước và sự bình yên, hạnh phúc của nhân dân Việt Nam. Sự vững mạnh về chính trị và việc đảm bảo chắc chắn quốc phòng và an ninh sẽ góp phần to lớn vào sự tăng trưởng kinh tế. Kinh nghiệm rút ra ở Việt Nam cũng như một số nước khác trên thế giới là nếu không đảm bảo giữ vững được an ninh quốc gia: “Thì không giữ được độc lập và phát triển kinh tế một cách có hiệu quả” [126.97]. Trong hoàn cảnh mới, với bản chất phản động cố hữu, kẻ thù thường xuyên điều chỉnh phương thức hoạt động, âm mưu thủ đoạn chống phá ta. Do đó, việc nghiên cứu âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực phản cách mạng trên lĩnh vực ANCT không chỉ xuất phát từ mục đích nhận thức và hiểu rõ kẻ thù, mà còn xuất phát từ yêu cầu nhiệm vụ của công tác bảo vệ an ninh quốc gia ở Việt Nam hiện nay.

Để ngăn chặn kịp thời và đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn hoạt động chống phá của kẻ thù, trước hết phải hiểu và nắm chắc kẻ thù. Chỉ có trên cơ sở nắm chắc, nhận thức rõ bản chất, âm mưu, thủ đoạn hoạt động của kẻ thù, chúng ta mới có cơ sở để đưa ra những chủ trương, giải pháp, phương thức đấu tranh đúng, tiến công địch kịp thời và mới giành được thắng lợi. Vì vậy, nghiên cứu, vạch rõ bản chất, âm mưu, thủ đoạn hoạt động chống phá của các thế lực phản cách mạng và làm rõ hoạt động đấu tranh của lực lượng CAND, từ đó nêu những đặc điểm và bài học kinh nghiệm nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả cuộc đấu tranh chống DBHB trên lĩnh vực ANCT, đáp ứng yêu cầu của tình hình mới, là việc làm cấp thiết hiện nay. Hơn nữa, thực tiễn cuộc đấu tranh của CAND chống các thế lực phản cách mạng từ năm 1975 đến năm 1985 đặt ra sự cần thiết phải nghiên cứu và rút ra những bài học kinh nghiệm, nhằm góp phần giải quyết những vấn đề cơ bản trong cuộc đấu tranh bảo vệ an ninh quốc gia ở Việt Nam hiện tại và mai sau. Về chủ quan, là một cán bộ đang công tác trong lực lượng công an, trực tiếp

ngiên cứu lịch sử công an thời kỳ sau năm 1975 đã tạo động lực, thúc đẩy nghiên cứu sinh thực hiện đề tài. Việc nghiên cứu đề tài này, vì thế còn mang ý nghĩa thực tiễn đối với nghiên cứu sinh. Với những lý do trên, nghiên cứu sinh chọn vấn đề ***Cuộc đấu tranh của Công an nhân dân chống các thế lực phản cách mạng ở Việt Nam từ năm 1975 đến năm 1985*** làm đề tài luận án tiến sĩ.

2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề

Về đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng ở Việt Nam, đến nay đã có nhiều công trình của cá nhân và tập thể nghiên cứu, công bố rộng rãi hoặc lưu hành nội bộ. Những công trình này được công bố dưới nhiều hình thức như: Sách nghiên cứu, bài viết đăng trên các tạp chí, kỷ yếu hội thảo khoa học, đề tài tổng kết lịch sử, luận văn, luận án. Trong quá trình tập hợp tài liệu để nghiên cứu đề tài, nghiên cứu sinh thấy nổi lên một số bài viết, công trình đáng chú ý. Có thể tổng hợp các tài liệu đó thành 3 nhóm cơ bản như sau:

- ***Nhóm thứ nhất***, là sách chuyên khảo: *Tổng kết công tác đấu tranh chống phản cách mạng (1930-1964)* của Ban Nghiên cứu tổng kết Bộ Công an, 1969; *Một số vấn đề về đấu tranh chống phản cách mạng* của Trần Quốc Hoàn, Viện Nghiên cứu Khoa học Công an, 12-1975; *Một số vấn đề về âm mưu, phương thức, thủ đoạn hoạt động của bọn phản động và công tác đấu tranh của ta*, Cục Trinh sát Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng, Bộ Quốc phòng, 1982; *Mấy vấn đề về đấu tranh chống phản cách mạng sau ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng*, tác giả Viễn Chi, Nhà xuất bản CAND, 1983. Do trình bày trong phạm vi rộng về những vấn đề lý luận, nghiệp vụ công an và âm mưu của các đối tượng phản động, nên các tác giả chưa nghiên cứu sâu hoạt động của CAND đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng ở Việt Nam từ năm 1975 đến năm 1985.

- **Nhóm thứ hai**, là những bài nghiên cứu về đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng liên quan trực tiếp đến nội dung luận án được đăng trên các Tạp chí *Nghiên cứu Khoa học Công an* và Tạp san *Toà án nhân dân*.

Tạp chí *Nghiên cứu khoa học Công an* có: “Tăng cường giáo dục cải tạo trên mặt trận đấu tranh chống phản cách mạng, giữ gìn trật tự, an ninh” (9-1976) và “Tìm hiểu quan điểm tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về pháp luật trấn áp phản cách mạng”, tác giả Đào Văn Giảng (11-1985); “Về việc đấu tranh phòng và chống bạo loạn phản cách mạng trong tình hình mới”, tác giả Hoài Viễn (33-1977); “Tình hình bắt, giam giữ, xử lý các đối tượng phản cách mạng ở các tỉnh biên giới phía Bắc trước và sau chiến sự (17-2-1979)”, tác giả Xuân Công, 1980; “Năm vững tinh thần nhân đạo cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh để làm tốt công tác đấu tranh chống phản cách mạng”, tác giả Phạm Minh (51-1981); “Suy nghĩ về vấn đề nghiên cứu chuyên đề dân tộc trong công tác đấu tranh chống bọn phản cách mạng lợi dụng các dân tộc thiểu số”, tác giả Nông Lưu (9-1985); “Một số bài học đấu tranh chống phản cách mạng, bảo vệ chính quyền nhân dân” (7-2001), tác giả Kông Tư...

Tạp san *Toà án nhân dân* có: “Tăng cường công tác pháp chế trong ngành công an nhằm bảo đảm cho cuộc đấu tranh chống phản cách mạng và tội phạm khác, bảo vệ an ninh chính trị và trật tự xã hội thêm vững mạnh”, tác giả Ngọc Thuý (4-1975); “Một số ý kiến về công tác trấn áp phản cách mạng ở các tỉnh phía Nam” (6-1977) và “25 năm ngành Toà án nhân dân phục vụ công tác đấu tranh trấn áp phản cách mạng”, tác giả Hà Phạm Khánh (5-1985). Những bài nghiên cứu trên đã góp phần quan trọng để nghiên cứu về cuộc đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng ở Việt Nam cả phương diện lý luận và thực tiễn.

Nhóm thứ ba, là các luận văn, luận án, đề tài khoa học, kỷ yếu hội thảo khoa học. Luận văn Thạc sĩ Triết học *Nâng cao chất lượng, hiệu quả cuộc*

đấu tranh chống diễn biến hoà bình lĩnh vực tư tưởng, văn hoá của Đào Duy Quát. Những luận án Tiến sĩ Lịch sử nghiên cứu về cuộc đấu tranh chống phản cách mạng dưới góc độ lịch sử Đảng: Đảng lãnh đạo nhân dân ta đấu tranh chống phản cách mạng trên địa bàn Hà Nội thời kỳ 1945-1946 của Phùng Đức Thắng, 1993; Vấn đề xây dựng và bảo vệ chính quyền nhân dân trong những năm 1975-1990 của Nguyễn Trọng Phúc, 1991. Đề tài Tổng kết lịch sử Công tác tập trung giáo dục cải tạo đối tượng xâm phạm an ninh quốc gia của Tổng cục An ninh- Bộ Công an, chủ nhiệm PGS.TS. Trần Đại Quang, 2005. Kỷ yếu Hội thảo khoa học Công an nhân dân Việt Nam trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước 1954-1975, nhân dịp kỷ niệm 30 năm giải phóng miền Nam (30-4-1975- 30-4-2005). Những tác phẩm trên đã nghiên cứu sâu sắc vấn đề đấu tranh bảo vệ chính quyền dân chủ nhân dân, nêu một số kết quả công tác tập trung giáo dục cải tạo đối tượng xâm phạm an ninh quốc gia- một trong những biện pháp đấu tranh hiệu quả chống các đối tượng và tổ chức phản cách mạng ở Việt Nam. Nội dung cơ bản và số liệu, dẫn chứng cho những luận điểm nêu ra trong luận án, nằm rải rác trong các công trình trên, đã được nghiên cứu sinh thu thập, xử lý để viết luận án.

Như vậy, đã có một số công trình của các tác giả nghiên cứu về cuộc đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng nói chung và đạt được một số kết quả nhất định. Những kết quả đó đã tạo điều kiện thuận lợi cho nghiên cứu sinh trong công tác sưu tầm tư liệu, tham khảo thực hiện viết luận án. Tuy nhiên, cho đến nay chưa có một công trình nghiên cứu riêng về cuộc đấu tranh chống các thế lực phản cách mạng, đặc biệt là những hoạt động cụ thể của lực lượng CAND trong việc nắm tình hình địch, lập kế hoạch đấu tranh, sử dụng các biện pháp nghiệp vụ đấu tranh phù hợp, hiệu quả để làm thất bại âm mưu và hoạt động của các thế lực phản cách mạng ở Việt Nam. Kế thừa có chọn lọc kết quả nghiên cứu của các tác giả đi trước, luận án hướng vào tập trung